

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:
 Miesięcznie . . . . . 6 k. — h.
 Z odnośnieniem do domu . 7 k. — h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie . . . . . 7 k. 50 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
 Rękopisów niezatrzymanych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 40 halerczy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16.

Cena ogłoszeń:
 za wiersz petytowy:
 Przed tekstem . . . . . k. 2 h. 60
 W tekście . . . . . k. 2 h. —
 „ „ nekrologi i . . . . . k. 1 h. 20
 Po tekście na III str. . . . . k. 1 h. 40
 Na IV str. . . . . k. — h. 60
 Drobne za wyraz . . . . . k. — h. 20

CKINO Y. CZARY.

Od 10 Kwietnia 1919 roku.
A W A N T U R N I C A
 dramat w 5 aktach z **POLA NEGR I HARRY LIEDTKE.**
 Rzecz dzieje się w Meksyku, Valperaiso i Londynie.
 Muzyka doborowa ściśle dostosowana do obrazów.

DZIS W „MIRAŻU”
 pod dykcją T. Wołowskiego

Początek g. 8½ w w.
 W Soboty, Niedziele i święta
2 przedstawienia 2
 początek I-go—7-a
 II-go—9 w w.

DZIŚ 10 kwietnia o godz. 8 wieczorem
Ratuję honor i pieniądze
 farsa z francuskiego
oraz wysmienita część koncertowa.

TEATR CORSO
 Kościelna 9.

Od Czwartku na ekranie
„ŻYCIE ZA WOLNOŚĆ”
 Wstrząsający dramat w 5 częściach z ostatnich dni upadku Caratu.
 Zmiana programu w Poniedziałki i Czwartki.

NA SCENIE:
Pierwsze występy
 Znakomitego Humorysty Kowalskiego i Mieżyńskiej Śpiewaczki i Mieżyńskiego znakomitego Artysty i Reżysera Teatru Polskiego.
 Szczegóły w programach. Zarząd.

Posiedzenie Rady miejskiej.

II.
 Jako czwarty punkt porządku obrad na posiedzeniu Rady miejskiej w dn. 8 b. m. był komunikat Prezydium w sprawie robót publicznych. Przewodnicząca oświadcza, że Magistrat przedstawia wniosek podpisania skryptu dłużnego Minister. Robót Publicznych na 500 000 marek, jako na resztę uchwalonej przez uprzednią Radę miejską, pożyczki w sumie 1.500.000 m.

Zabiera głos wicekomisarz p. *Bilek*, który określi charakter robót publicznych oraz wyjaśnia jakie sumy zostały na co wydatkowane, a więc na roboty rządowe wypłacono kor. 140.000, na prace dla Min. Wojsk. kor. 267.000, na roboty dla sejmiku kor. 193.000, na roboty w instytucjach Społ. kor. 80 000—czyli dla wszelkich instytucji rządowych i społ. wydatkowano kor. 682 470 a na roboty miejskie kor. 563 390,05. Ogółem koszt robót publ. dokonanych wynosi koron 1.307.513,88 wydano zaś kor. 1.500.000, część robót jest w toku. Obecnie sytuacja przedstawia się gorzej, gdy i kredyt jest już wyczerpany.

Radny *Tajchman*, mówi o potrzebach żydowskich mas robotniczych, żąda by i one miały swe przedstawicielstwo w Komitecie. Radny *Bielski*, zapytuje w jakiej walucie zostały wydane skrypty dłużne Wyjaśnia ławnik *Gliszczyński*, że otrzymujemy pożyczkę w koronach i spłacać będziemy korony, delegat dawnej Rady, p. Temerson, jeździł do Ministerstwa, lecz nie udało mu się zamieścić pierwszego skryptu markowego na koronowy.

Radny *Bielski* proponuje przyjęcie wniosku o podpisanie skryptu dłużnego, wskazując na wyczerpywanie się funduszu, to też należy tak prowadzić roboty by starczył na jaknajdłużej a miasto odniosło rzeczywiste korzyści. Należy rewidować sumy należne od ministerstw, roboty powinny być akceptowane przez Radę i prowadzone tak, aby możliwie największa suma poszła na robociznę, przytem trzeba oddzielić roboty w miesiące od robót w sejmiku.

Sprawa przerachowania z marek na korony jest też ważna i powinna być tak załatwiona by miasto nie poniosło przytem strat.

Podkomisarz *Bilek* informuje o koszcie materiałów i o rozrachunkach. Radny Dr. *Kelles-Kraus*, mówi, że złożył dwa wnioski identyczne z przemówieniem rad. *Bielskiego*.

W dyskusji zabierają głos radny *Fuks*, *Smiejewski*, *Wroncka*, która interpeluje kto dostawał roboty i o ich intensywności, podkomisarz *Bilek* wyjaśnia, że robotnicy byli przyjmowani przez Urząd Pośrednictwa Pracy, o wydajności robót decyduje specjalna komisja. W tej sprawie zabierają głos radni *Pacwa-Jamiołkowski* i dr. *Kelles-Kraus* — który stawia wniosek w sprawie prowadzenia robót i delegatów do komisji Radny *Bielski* proponuje, aby na roboty byli przyjmowani ci, którzy mieszkają 3 mies. w Radomiu; radny *Staniszewski* wskazuje że odrywa się ludzi od pracy na roli, temu trzeba zapobiedz przez proponowane przez r. *Bielskiego* ograniczenie. Radny *Kelles-Kraus*, proponuje termin miesięczny. W dyskusji zabierają głos radni: *Pacwa-Jamiołkowski*, *Kelles-Kraus*, który cofa swój wniosek, *Olszyński*, *Wroncka*, *Kwapiszewski*, *Bielski*, *Pokrzewiński*, *Olewiński*, i *Jakaczyński*.

W głosowaniu poprawka radnego *Bielskiego* nie przechodzi, wniosek przyjęty w formie proponowanej przez dr. *Kelles-Krausa*.

Do Komisji Robót Publicznych wybrano pp. *Smiejewskiego*, *Rusinowicza*, *Kwapiszewskiego* i *Paziona*. Radny *Smiejewski* zrzekł się.

Pod obrady wchodzi wniosek Magistratu w sprawie uregulowania pensji urzędników Magistratu i pracowników miejskich

Referuje Prezydent, zabiera głos r. *Brylant* i r. *Bielski*, który zaznacza, że dawna Rada nie chciała tylko dla tego tej kwestji uregulować, aby nie nakładać nowych obowiązków; rad. *Staniszewski* proponuje, aby dziś przyjąć prowizorium, a wniosek dać do rozpatrzenia komisji finansowo - budżetowej; radny *Olewiński* proponuje, aby nowe pensje obowiązywały od 1 stycznia r. b. a nie od 1 kwietnia. Sekretarz Magistratu odczytuje projekt. W dyskusji biorą udział radni: *Bielski*, *Brylant*, *Wroncka*, *Olszyński*, *Jamiołkowski*.

Prezydent rozumie, że sprawa musi iść do komisji, dziś należy uchwalić tylko prowizorium, obecna suma wydatków miesięcznych wynosi 74.000, dawna

33.000, ale ponieważ odchodzi 18.000 na milicję, które pokryje rząd, przeto idzie o dwadzieścia kilka tysięcy. W dyskusji okazuje się, że dane odczytane dotyczące pensji zeszlorocznych były nieścisłe, gdyż zapomniano o dodatku uchwalonym przez dawną Radę i wypłaconym w kwocie przeszło 300.000 koron.

Dr. *Kelles - Kraus* zgłasza wniosek, aby upoważnić Magistrat do wydatkowania sum proponowanych, aż do projektu komisji finansowo-budżetowej, której przekazać należy całą sprawę z tem, że nie może przekroczyć minimum płac proponowanych przez Magistrat.

Radny *Bielski* stawia wniosek, aby upoważnić Magistrat do wydatkowania w kwietniu projektowanej sumy, a wniosek przekazać komisji, która go opracuje.

W dyskusji zabierają głos radni: *Wroncka*, *Jamiołkowski*, *Brylant*, *Jakaczyński*, *Kelles - Kraus*, *Olewiński*, *Krukowski*, *Bielski*, *Pasdon* i *Fuks*. W głosowaniu przechodzi wniosek d-ra *Kelles-Krausa*.

W wolnych wnioskach Prezydent wnosi sprawę grożącego strejku w elektrowni, której niedobory wynoszą 27.000 kor. miesięcznie, a robotnicy żądają 40 procent podwyżki. Do załatwienia tej sprawy wybrao komisję, złożoną z rr. *Olszyńskiego*, *Kwapiszewskiego* i *Brylanta*.

Radna *Wroncka* zgłasza wniosek w sprawie nabożeństwa, które nie zostało odprawione przy otwarciu Rady. Nagłość wniosku tego upada. (Jest to fakt charakterystyczny).

Nie możemy podać dosłownego brzmienia wniosków przyjętych, gdyż pomimo kilkakrotnego zwracania się do sekretarjatu Rady w tej sprawie, nie dostaliśmy ich. Mamy nadzieję, że na przyszłość prezydium Rady ułatwi nam tę kwestję, tak ważną nie tylko dla nas, ale i dla ogółu.

Wojna za 10 lat.

Wydział prasowy Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu donosi: Dyrektor *Wolliger*, prezes Izby handlowej w Katowicach powiedział przed kilkoma dniami: Jeżeliby Prusy nie posiadały przemysłu hutniczego Górnego Śląska, to wogóle nie mogłyby prowa-

dzić wojny. Dla przyszłej wojny Górny Śląsk jest jedyłą naszą nadzieją. Generał *Gröner* były kwatremistrz wojsk niemieckich oświadczył w ponym kole z początkiem kwietnia. Za żadną cenę nie możemy odstąpić Górnego Śląska. Tylko rozporządzając tamtejszym przemysłem możemy myśleć o odwecie za 10 lat.

Prezydent Litwy.

Tel. iskrowy stacji krak. Taryba litewska wybrała jednomyślnie Antoniego *Smetona* prezydentem Litwy.

Francja wstrzymała demobilizację.

„Berliner Tageblatt“ dowiaduje się z Genewy, że rząd francuski postanowił wstrzymać demobilizację armji francuskiej do dnia 15 maja.

Paderewski na radzie czterech.

Tel. iskr. st. poznańskiej. Rada czterech, na której pułkownik *Houze* zastępował jeszcze prezydenta *Wilsona*, zebrała się we wtorek rano. W ciągu tego posiedzenia po południu Rada ma wysłuchać pana *Paderewskiego*, prezydenta Rady ministrów Rzeczypospolitej Polskiej.

Misja międzysojusznicza wysłana do Polski, prowadziła we wtorek dalej obrady nad sprawozdaniem, które przedłożył Radzie wielkich mocarstw.

Podkomisja do spraw polskich ustaliła w sposób zupełnie tymczasowy granicę wschodnią Polski, zastrzegając na później rozstrzygnięcie sprawy litewskiej.

Rostrzygająca walka ze spartakowcami.

Wobec zajęć w Monachjum, w zagłębiu Ruhru i w Magdeburgu, rząd rzeszy podejmuje rostrzygającą walkę za wolność demokratyczną, na którą komuniści obecnie chcą wykonać zamach ostateczny. Wypowiedzenie otwartej nieprzyjaźni dla rzeszy i Prus przez rządy w Monachjum uchodzi tu za politykę rozpaczliwą bez trwałego powodzenia. Wzywano do rewolucji światowej i komunistycznego zespolenia wszystkich narodów, zawarte w manifestacji mona-

chijskiej, przebrzmiało bez echa, ile że komuniści monachijscy nawet między sobą nie są w zgodzie.

Rada 4-ch uznała konieczność zwrócenia Polsce Gdańska.

„Intransigeant“ donosi, że na radzie czterech stwierdzono niezbędną konieczność istnienia Polski mocnej, któraby była stróżem na wschodzie. Ta Polska potrzebuje Torunia, Poznania, nade wszystko Gdańska. Korespondent „New York Herald“ donosi, że wojska niemieckie koncentrują się koło Grudziądza i Torunia celem obrony linii Gdańska. Na czele tych wojsk stoi Hindenburg.

Jawny bolszewizm w Lublinie.

Jak się dowiaduje „Ziemia Lubelska“, mimo zapowiedzi p. ministra Wojciechowskiego ukrócenia prasy bolszewickiej w dn. 6 b. m. wyszedł z druku nowy numer „Prawdy komunistycznej“. W sprawozdaniu z ostatniego posiedzenia Rady Del. Rob. czytamy:

Przyjęto przez aklamację następującą rezolucję:

„Rada Del. Rob. m. Lublina przesyła braterskie powitanie zwycięskiemu proletariatu Węgier.

W chwili, gdy organizuje się cała międzynarodowa kontrrewolucja i szykuje się do rozprawy z walczącą klasą robotniczą, powstanie Węgierskiej Republiki Rad, stworzenia nowego ogniska zwycięskiego socjalizmu jest dla proletariatu Polski źródłem nowej podnieci do dalszych walk, walk o zwycięstwo klasy robotniczej, zwycięstwo socjalizmu.

Niech żyje Węgierska Socjalistyczna Republika Rad!

Dar świąteczny Polski dla wdów i sierot po obrońcach Lwowa.

Pod tym hasłem rozpoczął komendant 1-go pułku strzelców lwowskich major Pomian Cieński akcję, celem uzyskania środków żywności na zapewnienie spokojnych i dostatnich świąt rodzinom obrońców Lwowa.

Nie o dar chodzi, ale o możliwość nabycia żywności za przystępną cenę, na co fundusze zostały przygotowane.

Nie ulega wątpliwości, że cała Polska pospieszy Komitetowi z pomocą, bo wie co ta dzielna polska ludność Lwowa od 1-go listopada przeżywa i jak mocno to niezłomnie stoi przy Rzeczypospolitej. O tą nieugiętą wolę rozbiły się wszelkie zakusy wroga liczące na wewnętrzne zamieszki głodowe i ona to pomaga skutecznie wojskom naszym do zwycięstwa.

Zyczliwi dla tej akcji, nad którą protektorat objął brygadjer Mączyński, zechcą się skomunikować z Komitetem pod adres: Dowództwo 1-go pułku strzelców lwowskich, Lwów, ulica Rutowskiego L 11, lub z upoważnionym reprezentantem tegoż Komitetu na Królestwo Polskie, por. Zachariasiewiczem Ignacym, Warszawa, ul. Boduena 4 miesz. 2, od godz. 5 do 6-tej po poł.

Wojsko gen. Hallera.

„L'Intransigeant“ donosi, że na mocy zobowiązania Erzbergera, powzięto na konferencji w Spaa wobec marszałka Focha, w najbliższych dniach rozpocznie się ekspedycja wojsk polskich z Francji do Polski. Transporty będą przerzucane drogą lądową i morską. Przyczem transporty materiałów wojennych będą przewożone trzema liniami kolejowymi, w miarę uruchomienia przez Niemców potrzebnej ilości wagonów i lokomotyw. Co się tyczy samych wojsk, to te będą załadowane na okręty i przewożone do Gdańska, skąd niezwłocznie ekspedjowane do Polski.

Tym sposobem misja marszałka Focha osiągnęła wyniki pożądane, bowiem Niemcy nie tylko musiały się zgodzić na dotrzymanie art. 16-go z traktatu o zawieszenie broni z dnia 11-go listopada, ale także zobowiązać się do przepuszczenia wojsk polskich drogą lądową i własnym taborem kolejowym, w krótkim ściśle obliczonym czasie.

Erzberger uginając się pod żądaniami marszałka Focha, działał w ścisłym porozumieniu z Berlinem, gdzie podczas

trwania rokowań w Spaa, stale bez przerwy obradowała rada ministrów i przywódców partii politycznych.

Ukraińcy proszą o rozejm.

Redjotelegram z Londynu podaje, że prezydent zachodniej republiki ukraińskiej dr. Hołubowicz zgłosił na ręce państw ententy propozycję w sprawie zawarcia rozejmu Ukraińców z Polakami.

Propozycja Hołubowicza idzie już nawet w kierunku pokoju i domaga się, ażeby wszystkie kwestje sporne załatwione zostały plebiscytem ludności polskiej i żydowskiej.

Ukraińskie biuro prasowe podaje, że rząd zachodniej republiki ukraińskiej za pośrednictwem prezydenta Hołubowicza zgłosił się do Wilsona, protestując, ażeby broń i wogóle wszystkie środki, otrzymywane przez Polskę od ententy, używane były przeciwko Ukraińcom. Rząd republiki ukraińskiej wskazał na to, że walczyć musi na dwa fronty, z Polakami i bolszewikami i prosił prezydenta Wilsona o odpowiednią interwencję.

Śląsk w niebezpieczeństwie.

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego w Cieszynie ogłasza komunikat następujący:

„Czesi zerwali umowę paryską. Śląsk Cieszyński przeżywał okres przed rozstrzygnięciem w Paryżu nastroju ogromnego zdenerwowania i podniecenia. Ton prasy czeskiej jest dowodem, że Czesi stracili równowagę zupełnie i starają się krzykiem podtrzymać nastroj i wiarę, że Śląsk będzie Czechom przyznany.

„Komunikat Narodniho Vyboru, w którym wzywają władze polityczne, autonomiczne i poetowe do stosowania się do ich rozkazów na całym Śląsku i grożąc opornym karami, a szczególnie za linią demarkacyjną, jest jawnym zerwaniem ugody paryskiej, która była podstawą detyehczasowych pertraktacji Rady Narodowej z misją ententy, również komisja mieszana polsko - czeska tylko na podstawie tej ugody mogłaby urzędować. W tych warunkach gwałty czeskie wzmagają się, co nie przyczynia się do uspokojenia kraju. Widoczna jest agitacja wrogich żywiołów, które pragną za wszelką cenę wywołać niepokoje, aby upozorować ewentualne zarządzenia na niekorzyść Polski“.

Koniec strejku.

Strejk lubelskich pracowników miejskich zakończył się. Na posiedzeniu rady miejskiej uchwalono wezwać magistrat do wydatkowania sumy 3 milionów koron na zaspokojenie żądań pracowników miejskich.

Sprawa większości w Sejmie.

Z kół poselskich Związku nar.-lud. komunikują:

W niektórych dziennikach ukazała się notatka, jakoby pomiędzy klubami piastowców, Zjednoczenia ludowego i narod. Związek robotniczego zawarto porozumienie, dążące do opracowania wspólnego programu prac sejmowych, jako podstawy łącznego działania z udziałem grupy bezpartyjnych Związku ludowo-narodowego, w których imieniu miał występować poseł Blyskosz.

Notatka ta nie odpowiada rzeczywistości. Związek ludowo-narodowy od samego początku sejmu dokładał wszelkich starań, aby skłonić kluby, na narodowym stanowisku stojące do utworzenia trwałej i zdolnej do pracy większości sejmowej na podstawie wspólnego programu. Ze strony inicjatora obecnego porozumienia Związek wezwany, ani zaproszony nie był, a wchodząca do niego grupa bezpartyjnych żadnego udziału w tej akcji nie brała. Wymieniany jako jej przewodniczący, poseł Blyskosz, dotychczas do niej, a tem samem do Związku ludowo-narodowego, nie należy.

Polska i Litwa.

„Rokowania polsko-litewskie w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Litwą, rozpoczęte w grudniu r. z. przez rotm. Górkę

z byłym gabinetem Waldemara, a następnie prowadzone dalej przez rząd polski z gabinetem Slezewicza, są na najlepszej drodze.

Przed kilku dniami przybył do Warszawy litewski kurjer dyplomatyczny, p. Pawlanis, który zapowiedział, iż w najbliższym czasie po ukonstytuowaniu się nowego rządu litewskiego, ten ostatni przedsięwzięcie ze swej strony kroki, w celu nawiązania stałych stosunków dyplomatycznych między obu państwami. Ze strony litewskiej są nawet wymieniani kandydaci na posła litewskiego w Warszawie.

Nawiązanie bezpośrednich stosunków dyplomatycznych między obu rządami ułatwi wynalezienie wspólnej platformy politycznej i umożliwi w myśl ideałów przeszłości i tradycji historycznych zgodne współzycie obu bratnich narodów“.

„Przeciwnicy“ tajnej dyplomacji.

Jak wiadomo jednym z postulatów bolszewików i socjalistów jest żądanie zniesienia tajnej dyplomacji. W sprawie tej „Wiadomości Robotnicze“ organ polskich związków zawodowych, ujawniają bardzo charakterystyczny szczegół. Oto w wydziale wykonawczym warszawskiej rady delegatów robotniczych, na posiedzeniu przed uchwaleniem niudanego strajku generalnego, przedstawiciel P.P.S., która wówczas jeszcze była za strajkiem postawił żądanie aby przedstawiciel Polskich związków, również członek wydziału, opuścić na chwilę posiedzenie, a gdy odmówił—uchwalono wniosek wykluczający z posiedzenia wydziału delegatów nie socjalistów. Na tym tajnym posiedzeniu ułożono żądania strajkowe, wśród których znalazł się i postulat zniesienia tajnej dyplomacji, uchwalony na tajnym posiedzeniu dyplomacji socjalistycznej. Komentarze są tutaj chyba zbędne.

Spartakusowcy w Częstochowie.

W Czwartek 27 marca władze niemieckie odstawiły z Berlina do Herbów Pruskich przywiezionych pod konwojem spartakusowców, pochodzących jakoby... z Królestwa. Spartakusowcy ci przedarli się do Herbów Polskich pod Częstochową w liczbie 14 i tam zostali aresztowani i przywiezieni do Częstochowy. Wszyscy oni są żydami. Nie ulega wątpliwości, że zostali tu sprowadzeni dla celów agitacyjnych. Władze winny podjąć energiczną akcję celem niedopuszczenia tego importu do Polski, aresztowanych zaś należy natychmiast odesłać z powrotem za kordon i zagrozić im sądem polowym w razie ponownej próby przedarcia się na siemie polskie.

Dar świąteczny dla Lwowa.

Już piąty miesiąc upływa, jak Lwów, ten niemięty strażnik kresowy na wschodzie, chwycił za oręż, aby bronić odwiecznych granic Rzeczypospolitej. Całą zimę spędził w żartym boju, pod gradem kul i w ogniu armatnim. Ani głód, ani chłód, ani przewaga liczebna wroga nie zdołały ugiąć żelaznej woli lwiego grodu. Znosił nędzę i niedostatek, brak wody, brak światła, a jak często i brak suchego kawałka chleba—i trwa w ruinach rozbitych domów i walczy i broni swej przynależności do odrodzonej Polski.

Nad Lwowem pali się łuna wojny ludowej. Co żyje, młodzież i starcy, dziewczęta i niewiasty, spełnia służbę wojenną. Z dnia na dzień śmierć zbiera żniwo, ale daleko do wyłomu w obronnym murze. Po smartym bracie chwytą za oręż siostra, po mężu — wdowa, po synu — matka.

Szybkimi krokami nadchodzą święta Wielkiejnoocy, pierwsze święto Zmartwychwstania w niepodległej Polsce. Dzień to radości i wesela dla całej Polski, ale zarazem dzień smutku dla osieroconych rodzin i dzień żałoby za tymi, którzy złożyli krew na ołtarzu Ojczyzny.

Na święta te idzie z pod kopca Unji Lubelskiej na całą Polskę wołanie: Pamiętajcie o Lwowie! Zgotujcie święto cierpiącej ludności! Złóżcie świadectwo miłości bratniej i głębokiego przywiązania dla bohaterów lwowskich, zadoku-

mentujcie czynem, jak Lwów jest Polską drogą.

We Lwowie zawiązał się „Komitet daru świątecznego Polski dla wdów i sierot po obrońcach Lwowa“ pod protektoratem dowódcy lwowskiej brygady pułkownika Czesława Mączyńskiego i dowódcy 1-go pułku strzelców wowskich, majora Pomian Cieńskiego. Zadaniem jego jest dostarczyć na święta osieroconym rodzinom środków żywności. Przewóz, pomoc i eskorta ze wszystkich miast do Lwowa są zapewnione. Komitet rozporządza sprawną organizacją rozdziału.

Wierzmy, że ołos nasz trafi do sere rodaków. Pomoc dla Lwowa, to nie łaska, lecz obowiązek. Kto może, niech złoży ofiarę. Jedno jajko, szczypta mąki, okruh masła, wszystko będzie przyjęte z wdzięcznością. Ziarno do ziarnka.

Oprócz tego Komitet rozporządza funduszami, zakupuje na powyższy cel wszystkie artykuły spożywcze i płaci za nie ceny maksymalne. Spodziewamy się, że nie będzie nikogo, do kogo słowa te trafią, ktoby akcji daru świątecznego dla Lwowa nie poparł w tej czy innej formie. Toż, kto ze Lwowa przybywa do Królestwa, dźwi się, że u nas jest wszystko, a tam niema nic chociażby po najwyższych cenach.

W Warszawie utworzona została dla daru świątecznego dla Lwowa specjalna delegacja. Na czele jej stoi Ignacy Zacharjasiewicz, por. 1-go pułku strzelców lwowskich ze Lwowa. Oprócz tego upoważnieni reprezentanci: por. Alfred Serafin Ostroróg, pchr. Stanisław Człowiekowski dla Ostrowca i Sandomierza, por. Marcin Senemenci dla Lublina i chor. Bubolc Karol dla Łodzi. Oferty i po informacje należy zwracać się do por. Ignacego Zacharjasiewicza listownie lub osobiście od godz. 5 — 6, Warszawa, ul. Boduena 5, m. 2.

Pamiętajmy o darze wielkonoocnym dla Lwowa!

Związek maszynistów kolejowych.

Otrzymujemy następujące pismo: Maszyniści kolejowi odbyli dnia 14 marca 1919 r. we Lwowie zgromadzenie, na którym jednogłośnie uchwalili—wobec niezuznania autonomicznej „sekcji maszynistów“ przez ogólny „Związek kolejarzy“—założyć samodzielny „Zawodowy Związek maszynistów kolejowych“.

Na temże zgromadzeniu wybrali komitet, któremu poruczyli uchwalony poprzednio statut Związku przedłożyć władzom, celem zatwierdzenia, oraz przeprowadzić prace przygotowawcze organizacyjne do zwołania zjazdu maszynistów kolejowych z całej Polski.

Zastrzeegli się również, że ogólny „Związek kolejarzy“ nie ma prawa ich reprezentować wobec władz kolejowych i Rządu, o czym zawiadamiają Rząd, Ministerstwo kolei i poszczególne Dyrekcje.

Wzywają wszystkich Kolegów Maszynistów do gremjalnego przystąpienia do Zawodowego Związku maszynistów kolejowych, oraz Kolegów, posiadających jakiegokolwiek mandaty przy ogólnym „Związku kolejarzy“ wzywają w imię solidarności do natychmiastowego złożenia tychże!

Jednostki nie stosujące się do powyższych uchwał, będą uważane za szkodników zawodu maszynistów.

Zgłoszenia na członków zawodowego Związku maszynistów kolejowych przyjmuje oraz informacji udziela: Komitet maszynistów kolejowych, Lwów, ulica Grodecka 1. 131.

Za Komitet: Piezes: Dzieciński.
Sekretarz: Grodecki.

Zjazd nauczycielski.

Zjazd delegatów Towarzystw nauczycielskich odbędzie się w dniach 14 i 17 kwietnia b. r. w Warszawie. Celem zjazdu jest dostarczenie opinii nauczycielstwa o przygotowanych przez Ministerstwo Wyznań Rel. i Ośw. Publ. przedłożen na Sejm konstytucyjny, zestawienie wyników dotychczasowych prac nauczycielstwa całej Rzeczypospolitej nad planami i programami przyszłej szkoły polskiej wreszcie ustalenie programu prac na przyszłość, zwłaszcza co do pracy nad usunięciem śladów dawnych zaborów.

Blizszych wyjaśnień w sprawie sjaśdu odsiedla kierownik biura Szkolnictwa Polskiego dr. Karol Dawidowski w godzinach urzędowych (3—5 pop.). Biuro mieści się w lokalu Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego, Warszawa, Bracka № 18, m. 4.

Obojętność.

Od jednego z nauczycieli otrzymujemy następujących kilka gorzkich uwag z prośbą o zamieszczenie.

W dniu 30-go b. m. w sali „Corso“ odbył się peranak ku uczczeniu pamięci T. Kościuszki, występowała działka szkół początkowych, a dochód z tego był przeznaczony na obiady dla głodnej działki tychże szkół.

Odpowiednie ogłoszenia były zarówno w prasie, jako też i na afiszach, a nawet Komitet Organizacyjny rozesłał specjalnie kilkadziesiąt programów i zaproszeń do osób z pośród miejscowej inteligencji. Zdawało się, że wszystko było srebione, aby zapewnić powodzenie temu publicznemu występowi działki, a jednak... A jednak z przykrością wielką szańczę muszę, że w sali oprócz Prezesa Rady Szkolnej, Inspektora Szkolnego, Dektera Szkolnego, kilku księży prefektów, garstki nauczycielstwa ludowego, trochę działki i zaledwie kilku nastu osób — były kompletne pustki.

Mamy więc nowy dowód, jak społeczeństwo radomskie interesuje się sprawą szkolnictwa ludowego „buduje Polskę od podstaw“.

Jako nauczyciel i obywatel tej biednej Ojczyzny muszę gorąco zaprotestować przeciw takiemu traktowaniu najważniejszej sprawy.

Jeżeli budowa wolnej i szczęśliwej Polski ma polegać tylko na deklamacji i pustych frazesach, jeżeli i nadal będziemy tak demokratyczni, że będziemy przez ramię wyciągać do nas dwa palce, zamiast szczerze uściśnić tę dłoń obywatelską, to proszę mi wierzyć — nie odbudujemy tej wysnionej i upragnionej Polski. Nie dosyć jest bowiem płacić podatki od majątków i wydawać nawet krocie na oświatę, potrzeba jeszcze koniecznie, aby społeczeństwo szczerze interesowało się oświatą, żądało od nauczycielstwa dobrej narodowej pracy i wglądało w to, co się robi i jak się robi.

Dziwimy się, że lud odsuwa się od nas i błądzi, dając posłuch obiecywanym i przybłędom. Zgadza się, że tak jest. Ale zapytajmy się, co robimy w tym kierunku, aby pomóc temu ludowi do zdobycia zdrowej oświaty narodowej i przekonać go, iż oni są naszymi braćmi. Aby to osiągnąć potrzeba wysiłków i poświęcenia ze strony inteligencji, a nie deklamacji i frazesów.

„Czarne Koty“, „Miraże“ i t. p. miejsca mają powodzenie, bo tam jest niezdrzona sensacja, ale tam gdzie chodzi o uczucia patriotyczne młodzieży, o fundusz na głodne dzieci — sala świeci absolutnymi pustkami.

Dziś niema Skargi, któryby potężnym głosem nawoływał do poprawy, ale niech nam Go zastąpi zdrowy rozum, sumienie narodowe, a nawet dobrze zrozumiany interes własny.

Radom, 30 marca 1919 r.

Jan Paluszynski,
nauczyciel ludowy.

Otwarcie Radom. Oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

W sobotę, odbędzie się otwarcie Radomskiego Oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Poprzedzone ono zostanie nabożeństwem w kościele Farnym o godz. 9 rano, następnie poświęcenia tymczasowego lokalu w gmachu własnym, przy ul. Lubelskiej 45 i rozpoczęcie czynności Kasy. Dyrektorem Oddziału jest p. Stefan Woyciechowski, pochozący z Radomskiego, który w roku

1886 ukończył gimnazjum radomskie, następnie wydział matematyczny na uniwersytecie petersburskim, poezem w przeciągu 28 lat, zajmował odpowiedzialne stanowisko w rosyjskim Banku Państwa.

Następcą dyrektora mianowany został p. Wacław Dębowski, dobrze znany w Radomiu. Prokurentem i kasjerem jest p. Roman Biernacki dotychczasowy kasjer Banku Ryskiego. Do składu osobistego należą: pp. Niemirko, Dzierżbicki, Grabowski, Wielowiejski i p. Jabłoński.

W zakres działalności Kasy będą wchodzić wszelkie czynności skarbowości państwowej, następnie wszelkie czynności bankowe. Kasa, względnie przysięż Bank Polski, otwarta będzie codziennie, rrcz niedziel i świąt od g. 9 rano do 3 popołudniu. Osobnych zawiadomień o dniu otwarcia Kasa osobom prywatnym, jak również instytucjom rozsyłać nie będzie prosząc je za naszym pośrednictwem osoby życzliwe o łaskawe przybycie.

Zamach na oficera.

We czwartek wieczorem o godz. 8, gdy porucznik Fiszler, komendant stacji w Radomiu, szedł do miasta, na ulicy Długiej dano do niego szereg strzałów. Cztery kule, które ugodziły Fiszera w piersi. Ranny do południa 11 b. m. jeszcze żył.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dzień: Juliusza, Wiktora.
Sutro: Hermenegilda.
Wschód słońca o godzinie 5.13. Zachód o godzinie 6.59.

Radom, 11 kwietnia.

Jutro d. 12 kwietnia 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu)

100 marek, koronowe, rublowe	za	97.24
500	za	486.18
1000	za	972.36
5000	za	4861.81
10000	za	9723.61

— Ze Zjednoczenia Polek. W niedzielę dn. 13 b. m. o godz. 11 rano przy ulicy Marjackiej 12 odbędzie się zebranie sekcji: „Pomocy innym stowarzyszeniom“. Ze względu na ważne i pilne sprawy panie członkinie proszone są o liczne przybycie.

— Znaczek na święcone. Sprzedaż znaczków na święcone dla żołnierza polskiego urzędują w niedzielę dnia 13 go b. m. Zarząd Klubu pracowników kolejowych „Ogniwio“ w Radomiu.

— Brak chleba. Od dłuższego czasu daje się odczuwać brak chleba, codziennie rano widzi się ogonki przed piekarniami.

— Kiedy będzie cukier za marzec? Było przed kilkoma dniami ogłoszone że będzie wydany cukier za marzec już 10 kwiecień i cukru nie ma.

— Co słyszał z tłuszciami amerykańskimi? gdyż miały być wydawane i do tej pory nic nie wiadomo. W drugich miastach już tłuszcze mają otrzymać świeże.

— Cena kartofli. Brak dowozu kartofli i wysoka cena tychże daje się bardzo odczuwać mieszkańcom miasta.

Przybyli włościanie tłumaczą się, że już nawet kilka wiorst poza miastem handlarze żydźwi wykupują kartofle rozsiewając, przytem fałszywe pogłoski, jakoby w Radomiu rekwirowali kartofle dla wojska i t. p. niestworzone rzeczy. Oczywiście, że w rozwiewaniu fałszywych wiadomości handlarze owi mają swój cel szatcznego podniesienia cen artykułów pierwszej potrzeby, gdyż i tak już cena korca kartofli jest do 80 koron, a w detalicznej sprzedaży 50 hal. za funt. Włościanin wyzbywszy się produktów poza miastem, do miasta o ile niema osobistego interesu, nie przyjeżdża, przybywszy zaś, żąda za produkty ceny tak wygórowane, że słusznie ścigają przeciw sobie rozgoryczeni kupujących.

Czyby odpowiednio czynnik nie zechciały wejrzeć w tą sprawę.

— Sprawozdanie kasowe z „Wieczora Niespodzianek“ urządzanego dnia 24-go marca przez Młodą Polską.

Dochód brutto wyniósł 7093 koron, 60 marek, 44 rs., 10 rb. zł., ze amianyny marek uzyskano 139 kr. Razem dochód brutto 7232 kr. Rozchód wyniósł 3783 kor., pozostaje netto 3449 kor.

Z tej sumy organizatorki przeznaczają na niezamożne uczennice Seminarjum koron 300 osiągnięte z podatku na sali. Na Skarb Narodowy pozostaje suma 3149 koron, 44 rsebr., 10 rb. zł.

Stowarzyszenie „Młoda Polska“ niniejszem składa serdeczne podziękowanie WP. Gospodiniom i Gospodarzom, a szczególnie pp.: Gieryczowej i Karszowej oraz pp.: Kezłowskiemu, Mrozowskiemu, Rembikowskiemu i Trzebińskiemu za łaskawy współdziałanie w urządzaniu „Wieczora Niespodzianek“.

— Mąka. Wydz. Aprow. podaje do wiadomości mieszkańców miasta Radomia, że wskutek zupełnego braku żyta i wyczerpania się mąki razowej tytniej poznańskiej, na mocy rozporządzenia odnosnych władz, wydawanie chleba kartkowego z dniem 9, ewentualnie 11 kwietnia ustaje; natomiast na kupony eblebowe będzie wydawana w naturze mąka pszenna amerykańska w normie chlebowej, to jest po 1 i pół funta na kupon, w cenie po 1 kor. 70 hal. za funt. Od dnia dzisiejszego sklepy dzielnicowe wydają: na kupony z datą 12, 15 i 18 kwietnia po 1 i pół funta i na kupon bez daty, opatrzony № 1 też 1 i pół funta.

Kupony z datą 15 i 18 kwietnia dotyczą tylko ludności chrześcijańskiej, albowiem ludność wyznania mojżeszowego została na okres świąteczny zaopatrzona w mace, zaś kupony przekreślone lub wycięte. Zwraca się na to baczna uwaga pp. sprzedawców dzielnicowych oraz kontrolerów. Na kupony, opatrzone datą 21 i 24 kwietnia mąka zostanie wydana zaraz po świątach.

Chleb na kupon z datą 9 kwietnia, winien być wydany do 14 b. m. włącznie całkowicie. Piekarnie, odmawiające tego, będą ukarane.

Po cukier wysłano.

Odbudowa kraju.

Odbudowa kraju, miesięcznika poświęconego sprawom gospodarstwa narodowego, ukazał się pierwszy w nowym roku 1919—Zeszyt podwójny za miesiąc styczeń i luty. W zeszycie tym znajdujemy wiele nowych i bardzo ciekawych problemów, dotyczących kwestji odbudowy i reorganizacji naszego państwa. W artykule wstępnym, p. t. „Sejm a Odbudowa“ pisze p. dr. Leon W. Biegeleisen o wielkich zadaniach, czekających sejm polski, celem postawienia odbudowy kraju na zupełnie odmiennych zasadach i uniknięcia tych błędów, jakie dotychczasowa akcja wykazała. O „pożyczkach państwowych“ pisze p. Józef Kaczkowski, wykazując ich konieczność i cel. P. Jerzy Szydłowski, kreśli własną konstrukcję postępowanego podatku dochodowego. P. Prof. Dr. Adam Krzyżanowski, pisze o zadatkach lepszej przyszłości, jako skutkach ekonomicznych wojny. P. Kazimierz Mokrzycki w obszernym artykule, p. t. „Początek w Polsce“ podaje wnioski i projekty, jak należy urządzić pocztę w Polsce. P. Inż. Jan Ragowicz daje projekt przyszłej organizacji zarządu spraw budownictwa w Państwie Polskiem. Szereg postulatów ekonomicznych dla Galicji podaje w swym artykule P. Inż. Klaudjusz Angerman, O geograficznych podstawach odbudowy rolnictwa w Galicji pisze p. Dr. Stanisław Hupka. P. Tadeusz Radecki o „Dostarczeniu pracy w gospodarstwie przejściowym“. Na końcu znajdziemy ciekawy artykuł p. Zygmunta Siemka p. t. „Przemysł konfekcyjny i jego odbudowa“, oraz uwagi o zdrowotności Galicyjskich, jakoteż sprawozdania z działalności budowlanych w Królestwie Polskiem p. Dr. Kazimierza Soleckiego. Adres administracji: Kraków, Kromoderska 26.

Zanik uczuć patrojotycznych!

Fakt ponizszy miał miejsce w niedzielę, dnia 30-go marca b. r. Przy sprzedaży znaczka na żołnierzy polskich, pewna młoda dziewczynka spotkała się z tak obelżywą odmową, że aż się serdecznie rozplakała. Te miłe słowa powiedziała pani w kapeluszu, — „Nazywaliście austriaków dziadami, a sami ciągle na żołnierzy żebracie“.

Naturalnie, że osoba owa wierna swoim zasadom; znaczka nie kupiła.

Podobne odezwanie mogłoby być wytomaczone gdyby pochodziło od kogoś bardzo ciemnego. Daje ono smutny objaw zdziwienia i krańcowej ślepoty. Jak można wrogów porównywać a naszą tworzącą się armją, która jest całą naszą nadzieją, a da Bóg w przyszłości chlubą będzie.

Jako dzielnicowa delegatka w Związku Obrony Narodowej, wypełniając jeden z paragrafów ustawy, dotyczący opinii, fakt ten pod sąd opinii publicznej oddaję.

L. K.

Podpisujemy Pożyczkę Państwową.

OFIARY

Złożone w Administr. „Głosu Radomskiego“

Na Święcone dla żołn. pol. zebrane doraźnie wśród kolegów prawników z okazji 50-letniej działalności adwokackiej mecenasa Bolesława Przyłęckiego koron 1.000.

Na święcone dla żołnierzy walczących na froncie kor. 100.

Dla Radomiaków kor. 100.

Dla biednych m. Lwowa kor. 100 p. Kasprzkwowska.

Na restaurację kościoła św. Trójcy składają Władysławowstwo Bąkowscy kor. 200.

Na święcone dla żołnierza polskiego składają Władysławowstwo Bąkowscy kor. 30.

Na najbiedniejszych (do uznania redakcji). Zamiast kwiatów na grób s. p. Zdzisława bar. Heydla, składa hr. Juljuszowa Tarnowska kor. 100.

Na wojsko polskie do dysp. sek. op. Stefan Nowakowski włość. z gm. Radom rubli 100.

Na szpital św. Kazimierza bezimiennie rb. 5.

Biblioteka rolnika polskiego!!

Biedrzycki — Wóz gospodarski Mk. 1.50.
Rościszewski — Uprawa chmielu Mk. 1.75.
Mk. 1.50.

Janowski — Jak zakładać pastwiska trwałe Mk. 1.25
Stankiewicz — Uprawa chmielu Mk. 1.75.
Rümker — Zasadnicze zagadnienia nawozowe Mk. 1.50.

Sempolowski — Siew i sadzenie roślin uprawnych Mk. 1.75.

Biedrzycki — Siewnik rządowy Mk. 1.25.
Pestkowski — Opas wólów Mk. 1.25.

Elcher — Nowe kierunki w hodowli owiec Mk. 1.25.
Sosnowski — Masowa hodowla drobitki Mk. 1.60.

Hodujmy króliki — wyd. nowe Bib. praktyczna 90 f.
Mielnicki — Pogadanka o hodowni ryb 60 h.

Gutzman — Królik — poradnik dla hodowców Mk. 2.
Grabowski — Schuch — Pastwiska kulturalne Mk. 1.25.

Wagner — Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach u zwierząt Kr. 3.50.

Krajowski — Uprawa buraków cukrowych Mk. 1.
Kolasiński — Praktyczne rady i wskazówki przy leczeniu niektórych chorób u zwierząt i drobitki 40 f.

Janiszewski — Grudlica bydła rogatego i walka z nią Mk. 1.50.

Padrzyński — Mleczarstwo — krótki podręcznik dla rolników Mk. 2.

Moczarski — Rady była Mk. 2.

Pajewski — Zarys anatomji opisowej zwierząt gospodarskich dla wyższych szkół rolniczych.

Wygoda — Hodowla zwierząt domowych Kr. 1.40.
Marszałkiewicz — Indywidualne żywienie krów dojnych Kr. 5.50.

poleca księgarnia

Edward Szechański, Radom.

Kino-Teatr

ODEON

Lubelska 15.

Na scenie:

Pod dyrekcją J. KINTZLA.

Udział biorą:

KILIŃSKA ♦ BOLIŃSKA ♦ WALKOWSKA ♦ KILIŃSKI ♦ KINTZEL.

Na ekranie:

Na tle życiowych wydarzeń, wspaniałe o wysokim napięciu dramaty w 5-ciu częściach

Jego śmiertelny wróg.

Kino
Wojskowe „**POLONJA**”
UL. WARSZAWSKA, NAPRZECIWIW
SZPITALA ŚW. KAZIMIERZA.

Program od Piątku dnia 11 do Wtorku dnia 15 Kwietnia 1919 roku.

TYLKO 4 DNI! WESOŁA FARSA! TYLKO 4 DNI!

Część 1-sza, 2-ga i 3-cia:

2138—1

Tysiąc par butów darmo

w roli głównej **LUBICZ.**

ANGIELSKA KOLUMBIA natura.

Dla wojskowych ustępstwo. W przerwach przygrywać będzie orkiestra.
wojskowa 24 p. p. a pod czas obrazów gra znakomity pianista.

Foczątek przedstawień w dni powszednie o g. 5 1/2 w Niedziele i święta o g. 4

KONKURS.

Ogłasza się niniejszem, iż mające się rozpocząć w powiecie Iłżeckim roboty publiczne będą rozdane drogą konkursu.

Zainteresowani w sprawie budowy drogi WIERZBNIK WANACYA, 1.150 km. długiej, raczą zgłosić się po wyjaśnienia w biurze powiatowego inżyniera, w budynku Starostwa, w Wierzbniku.

Ostateczny termin wnoszenia ofert naznacza się do dnia 17 kwietnia b. r. łącznie do godziny 11 rano.

Wierzbnik dnia 7 kwietnia 1919 r.

2144—1

Przew. Wydziału powiat. K. Surik.

Ziemiański Dom Handlowy „ROLA” w Sandomierzu

Poleca: OLEJ rzepakowy, lnlany i makuchy, NASIOWA traw, pastewne, ogrodowe, BOBIK wyka, koniczyna, buraki i marchew pastewne, WIRÓWKI SZWEDZKIE ALFA SEPARATOR, MASZYNY, narzędzia rolnicze, SMARY, oleje, SMOŁOWIEC, dachówka, papa, cement. Dostarcza artykuły spożywcze dla Apropowizacji, zboże, kasze, ziemniaki, owies, jęczmień EKSPEDUJE towary WISŁĄ z portów NADBRZEZIA I SANDOMIERZA i z przystani między ZAWICHOSTEM I KORCZYNYM 2147—4

PRZEŁADOWYUJE towary z WISŁY na kolej w porcie NADBRZEZIU

PRZYMUJE FRACHTY do inkasa.

ADRES dla depech „ROLA” SANDOMIERZ.

R-ki przekazowe Bank Handlowy w Warszawie
Bank Ziemi Polskiej w Lublinie.

Sprzedż naszych fabrykatów uskutecznią się w naszym biurze
w RADOMIU — Długa 13 — I piętro. 2145—

Prócz krzeseł, foteli, kanap, garniturów salonowych dostarczamy również: urządzenia sypialnego, urządzenia stołowego, urządzenia gabinetów, stoły biurowe, kwieciarki etc.

JAN KOHN i S-ka.

NADESZŁY

Liczniki na 220 Volt 2—3 amp.
oraz wszelkie przybory elektro-techniczne

J. GOLDBERG ul. Sporna № 7. 2123—10

FAGOSOL

Jest uznanym radykalnym **CHOBOBOM PLUCNYM**,
środkiem przeciw

FAGOSOL zalecany przez powagi lekarskie, leczy szybko gruźlicę, bronchit, astmę, koklusz.

Dostać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 2065—3

ŚLĄSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE

Spółka z ogr. odpow.

w Cieszynie, ul. Bobrecka L. 17.

(Adres dla depech: „ESTEHA”).

podejmuje się wszelkich transakcji materiałami technicznymi przemysłu śląskiego dla kopalń, hut, fabryk i domów techniczno-handlowych. 2091—5

Laboratorium Chemiczno - Bakterjologiczne

D-ra med. S. Pomeraniec i Prow. Farm. Fabickiego, Spacerowa 3 przyjmuje badania krwi na syfisy (odeczyn Wassermana), na tyfus brzuszny i plamisty (odeczyn Widala i Weil-Feliksa), płwociny, moczu, kału, soku żołądkowego.

Chemiczno-bakterjologiczne badania wody do picia, produktów spożywczych i inne. 1608—17

ŻELAZO

Gwoździe, Blachy, Rury.

poleca:

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

KURSA MATURYCZNE I UZUPEŁNIAJĄCE

„NAUKA”

Kraków, Bonerowska 10, parter

pod fachowem kierownictwem profesorów przygotowują do matury i egzaminów wstępnych w lekcyjach zbiorowych i indywidualnych.

Kurs pisemny umożliwia przygotowanie bez zmiany stałego miejsca pobytu, bez zaniebdywania godzin urzędowych.

Kursa wypożyczają i dostarczają książek i skrótów.

Prospekty na żądanie.

Zgłoszenia pisemne i ustne przyjmuje kancelaria kursów „NAUKA” Kraków, Bonerowska 1. 10 wgodz. urz. od 11—12 i od 4—6. 1904—

Krem „EROS”

Świeżość i piękność nadaje każdej twarzy krem „EROS”, radykalnie usuwa wszelkie nieczystości cery. Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach. 2109—6

Potrzebny

jest zaraz rządea - rolnik kawaler lub żonaty wymagane dobre świadectwa. Wiadomość ul. Kościelna № 5 I-sze piętro Marja Fidlerowa. 2136—3

150,000 sztuk sadzonek sosny i 500,000 sztuk cegły

w obecnym sezonie na sprzedaż. Po szczegóły zwracać się do Zarządu Dóbr Brzoza, poczta, telegraf i kolej Kozienica. 2107—3

Dnia 9 kwietnia między Innemi skradziono Aleksandra i Michalina Fangrańt na sumę rb. 20) na korzyść Olimpij Rudawicz. Uprzeza się o odesłanie powyższego pocztą pod adresem Olimpij Ludowicz, Podjazdowa 10. Odpowiednie zastrzeżenia poczyniono. 2139—

DROBNE OGŁOSZENIA.

Do sprzedania z powodu wyjazdu: dom drewniany 10-cio mieszkaniowy, 10 komórek, 30 drzew owocowych, studnia cementowa, ogrodzenie w dobrym stanie Radom Skaryszewska 45 u dozorecy domu. 2127—3

Tanio sprzedam Bilard rozebrany, sukno, kije, gumy i „bandy”. Wiadomość Skaryszewska 45 u dozorecy domu 2126—3

Przepisywanie i nauka na maszynach, na paru systemach Skaryszewska 17. 2049—12

Osoba w średnim wieku inteligentna szuka miejsca do gospodarstwa towarzystwa lub na wyjazd. Wymagania skromne. Zgłoszenia w Administracji „Głosu Radomskiego” dla „Pomian”. 2125—2

Poszukuje 1 dużego lub 2j mniejszych pokoiów umeblowanych z prawem używania kuchni w okolicach placu 3-go Maja. Oferty do Adm. „Głosu” dla „S. S. 31”. 2135—3

Do wynajęcia dla kobiety (nauczycielki, urzędniczki) pokój ul. Piaski 16 i p. 2142—1

Biuro pośrednictwa kupna i sprzedaży Władysława Karczewskiego

w Radomiu Plac 3 maja № 5.

Przyjmuje do komisowej sprzedaży biżuterję, garderobę, meble oraz wszelkie przedmioty domowego użytku.

Ma do sprzedania i dzierżawy majątki i domy. Poszukuje do kupna różnych posiadłości miejskich i ziemskich na miejscu i na prowincji, jako też interesów handlowych i przemysłowych.

Tanio sprzedają się, etażerkę, szafkę aktową, samowar, latarnię czarnoksięską, łóżka, kanapka wiedeńska i t. p.

Największy wybór

Kózek

Umywalni

Kas ogniotrwiałych

Kasetek

Przyborów myślniowych

Naczyn kuchennych

Szklia stołowego

Lamp

Porcelany

Wleńców

i Trumien

1942—

A. Małecki

Radom, ul. Lubelska № 31.

Zdolna prasowazka poszukuje wprawy; może wyjechać. Wiadomość Administracji „Głosu”. 2132—2